

รายวิชา คณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค22102

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง แปลงไปด้วยเลื่อนขนาน (1)

ครูผู้สอน ครุณรงค์นุช สุกใส

ครูณัฐนรี จารุศุภกร

แปลงไปด้วยเลือนขนาน (1)

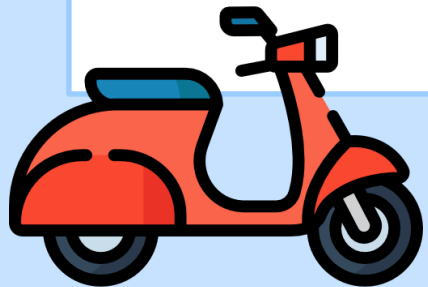
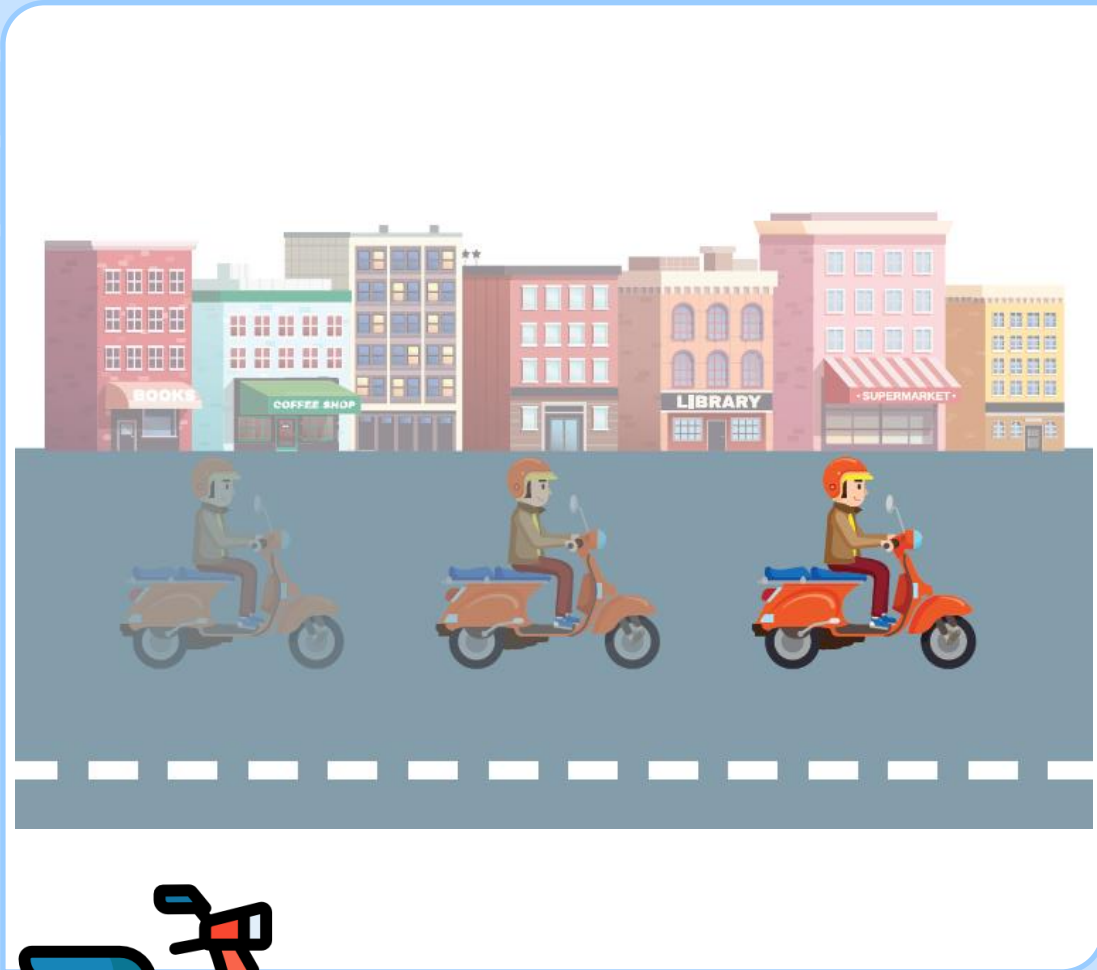

จุดประสงค์การเรียนรู้

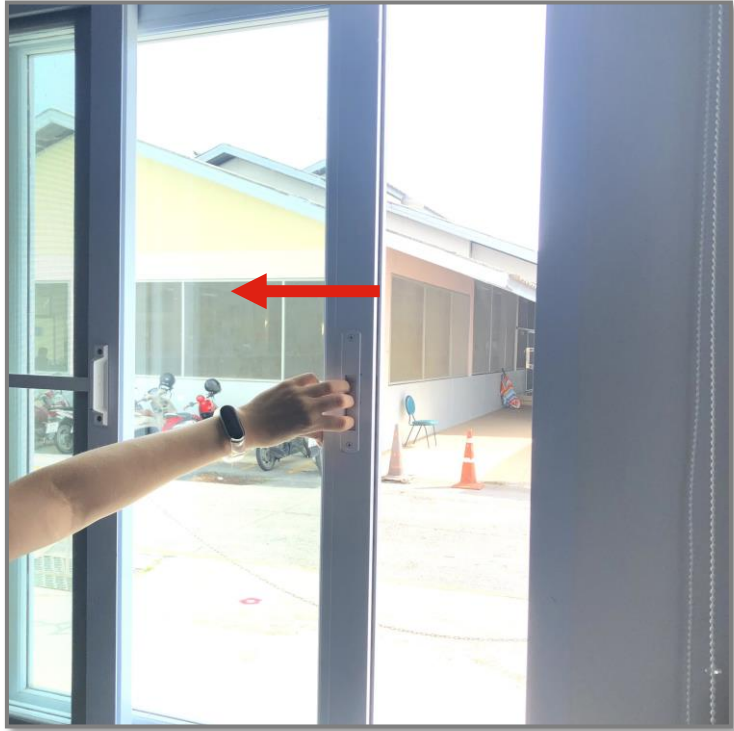
นักเรียนสามารถบอกความหมายและ
สมบัติของการเลื่อนขนานบนระนาบ

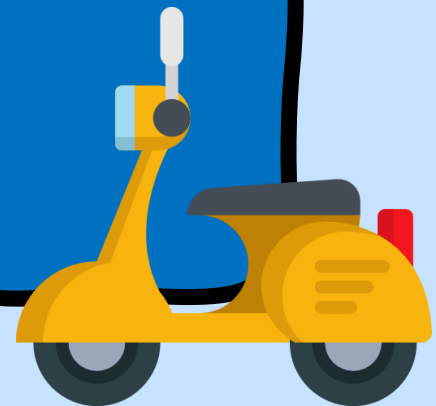
รถจักรยานยนต์มีการเคลื่อนที่
ไปในแนวเส้นตรง ไปข้างหน้า
ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลง
ตำแหน่ง แต่ขนาดและรูปร่าง
คงเดิม การเคลื่อนที่ในลักษณะ
นี้เรียกว่า **การเลื่อนขนาน**

ความหมาย

การเลื่อนขนานบนระนาบ เป็นการแปลงทางเรขาคณิตที่มีการเลื่อนจุดทุกจุดไปบนระนาบตามแนวเส้นตรงในทิศทางเดียวกัน และเป็นระยะทางเท่ากันตามที่กำหนด

กิจกรรม

สำรวจการเปลี่ยนแปลง

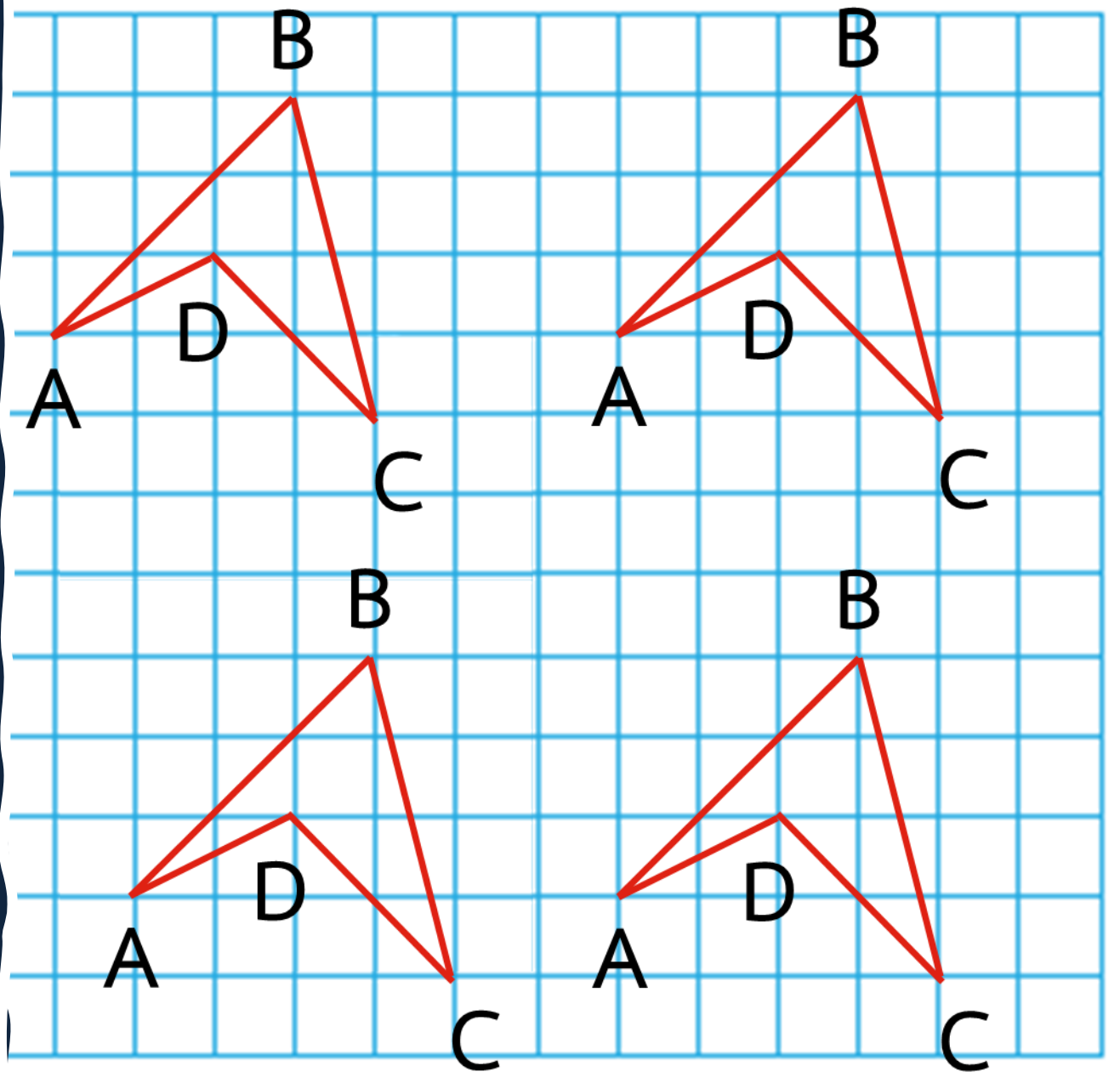

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

- 1) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน
- 2) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวาดรูปสามเหลี่ยมหรือรูปสี่เหลี่ยมที่เหมือนกัน 4 รูป ลงในกระดาษกริดแผ่นที่ 1 โดยให้จุดยอดมุมอยู่ที่จุดตัดของกริด และกำหนดชื่อจุดยอดมุมเป็นจุด A, B, C, ... ให้ตรงกันทุกรูป จากนั้น ตัดรูปดังกล่าว แล้วแจกให้สมาชิกในกลุ่มคนละ 1 รูป เพื่อใช้เป็นรูปต้นแบบ (1)

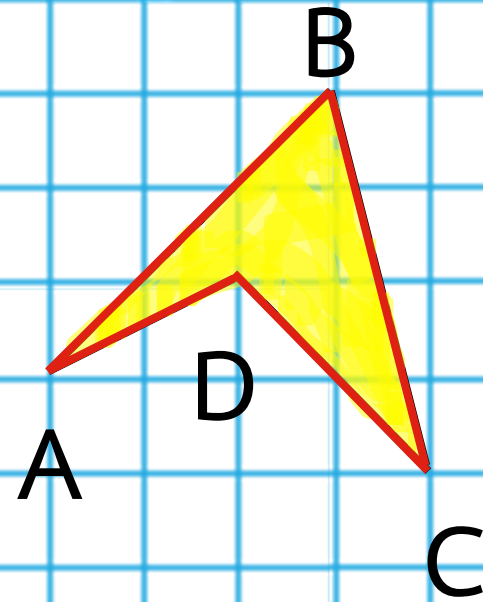
2) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวาด
รูปสามเหลี่ยมหรือรูปสี่เหลี่ยมที่
เหมือนกัน 4 รูป ลงในกระดาษกริด
แผ่นที่ 1 โดยให้จุดยอดมุมอยู่ที่
จุดตัดของกริด และกำหนดชื่อ
จุดยอดมุมเป็นจุด A, B, C, ...
ให้ตรงกันทุกรูป จากนั้น ตัดรูป
ดังกล่าว แล้วแจกให้สมาชิกในกลุ่ม
คนละ 1 รูป เพื่อใช้เป็น
รูปต้นแบบ (1)

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

3) ให้ตัวแทนกลุ่มวางกระดาษรูปต้นแบบ (1) ให้จุดยอดมุมตรงกับจุดตัดของกริดบนกระดาษกริดแผ่นที่ 2 จากนั้น วาดรูปโดยลากตามขอบของกระดาษรูปต้นแบบ (1) แล้วกำหนดชื่อจุดยอดมุมเป็น จุด A, B, C, ... ตามกระดาษรูปต้นแบบ (1) ให้รูปบนกระดาษกริดนี้เป็นรูปต้นแบบ (2)

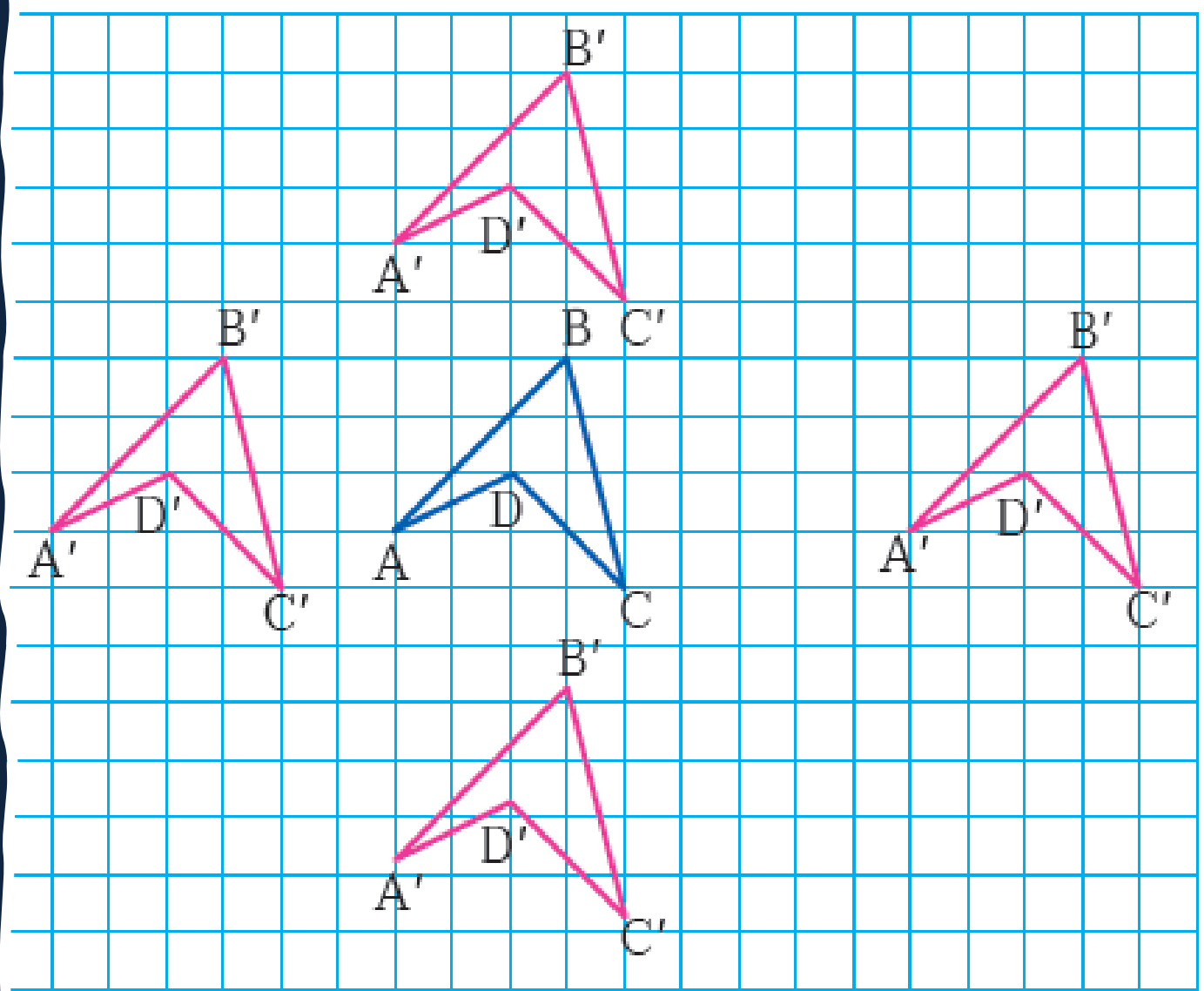
3) ให้ตัวแทนกลุ่มวางกระดาษ
รูปต้นแบบ (1) ให้จุดยอดมุม
ตรงกับจุดตัดของกริดบนกระดาษ
กริดแผ่นที่ 2 จากนั้น วาดรูปโดยลาก
ตามขอบของกระดาษรูปต้นแบบ (1)
แล้วกำหนดชื่อจุดยอดมุมเป็น
จุด A, B, C, ... ตามกระดาษ
รูปต้นแบบ (1) ให้รูปบนกระดาษ
กริดนี้เป็นรูปต้นแบบ (2)

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

4) เลื่อนกระดาษรูปต้นแบบ (1) ไปในทิศทางใดก็ได้จาก 4 ทิศทาง ได้แก่ ทางซ้าย ทางขวา ขึ้นบน และลงล่าง โดยสมาชิกในกลุ่มเดียวกันให้เลื่อนไปในทิศทางที่แตกต่างกัน จากนั้น วาดรูปโดยลากตามขอบของกระดาษรูปต้นแบบ (1) แล้วกำหนดชื่อจุดเป็นจุด A' , B' , C' , ... ตามจุดคู่ที่สมนัยกับรูปต้นแบบ (2) ให้รูปที่ได้เป็นภาพที่ได้จากการเลื่อนขนาน ซึ่งเมื่อสมาชิกในกลุ่มวาดรูปครบทุกคนแล้ว

4) เลื่อนกระดาษรูปต้นแบบ (1) ไปในทิศทางใดก็ได้จาก 4 ทิศทาง ได้แก่ ทางซ้าย ทางขวา ขึ้นบน และลงล่าง โดยสมาชิกในกลุ่มเดียวกันให้เลื่อนไปในทิศทางที่แตกต่างกัน จากนั้น วาดรูปโดยลากตามขอบของกระดาษรูปต้นแบบ (1) แล้วกำหนดชื่อจุดเป็นจุด A' , B' , C' , ... ตามจุดคู่ที่สมนัยกับรูปต้นแบบ (2) ให้รูปที่ได้เป็นภาพที่ได้จากการเลื่อนขนาน

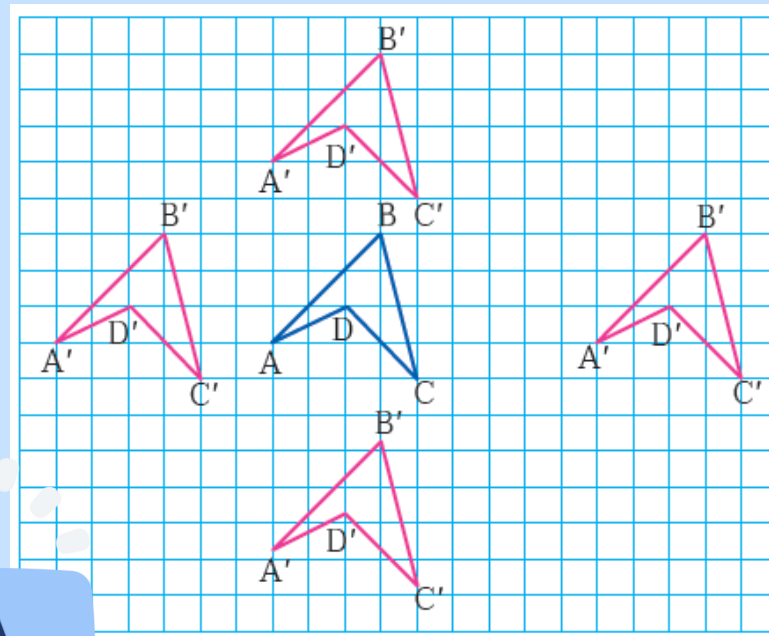

ความยาวของด้านของรูปต้นแบบ (2) และความยาวของด้านของภาพที่ได้จากการเลื่อนขนานเท่ากันหรือไม่ เพราะเหตุใด

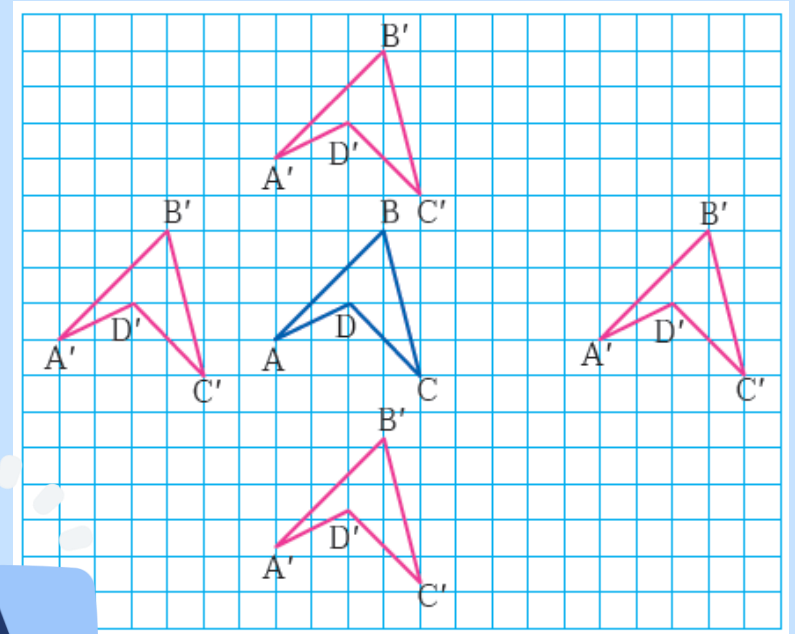
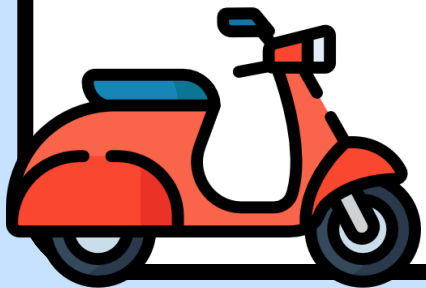
Q

A

ยาวเท่ากัน เพราะสร้างมาจากรูปเดียวกัน

รูปต้นแบบและภาพที่ได้
จากการเลื่อนขนานสามารถ
ทับกันสนิทหรือไม่ เพราะ
เหตุใด

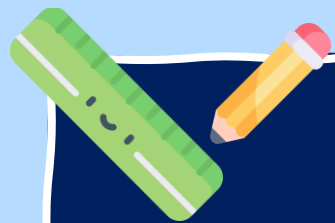

Q

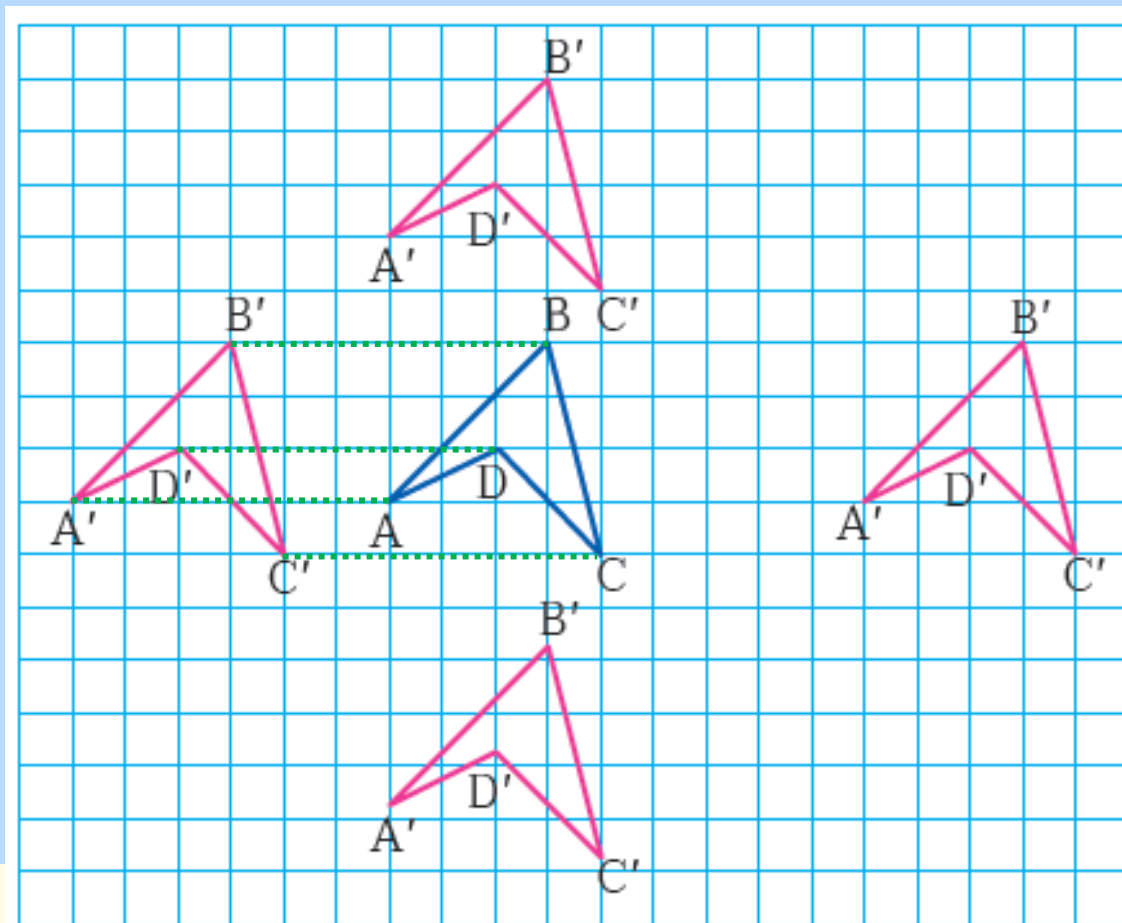
A

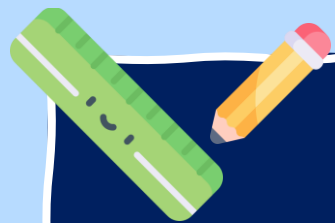
ทับกันสนิท เพราะ
สร้างมาจากรูปเดียวกัน

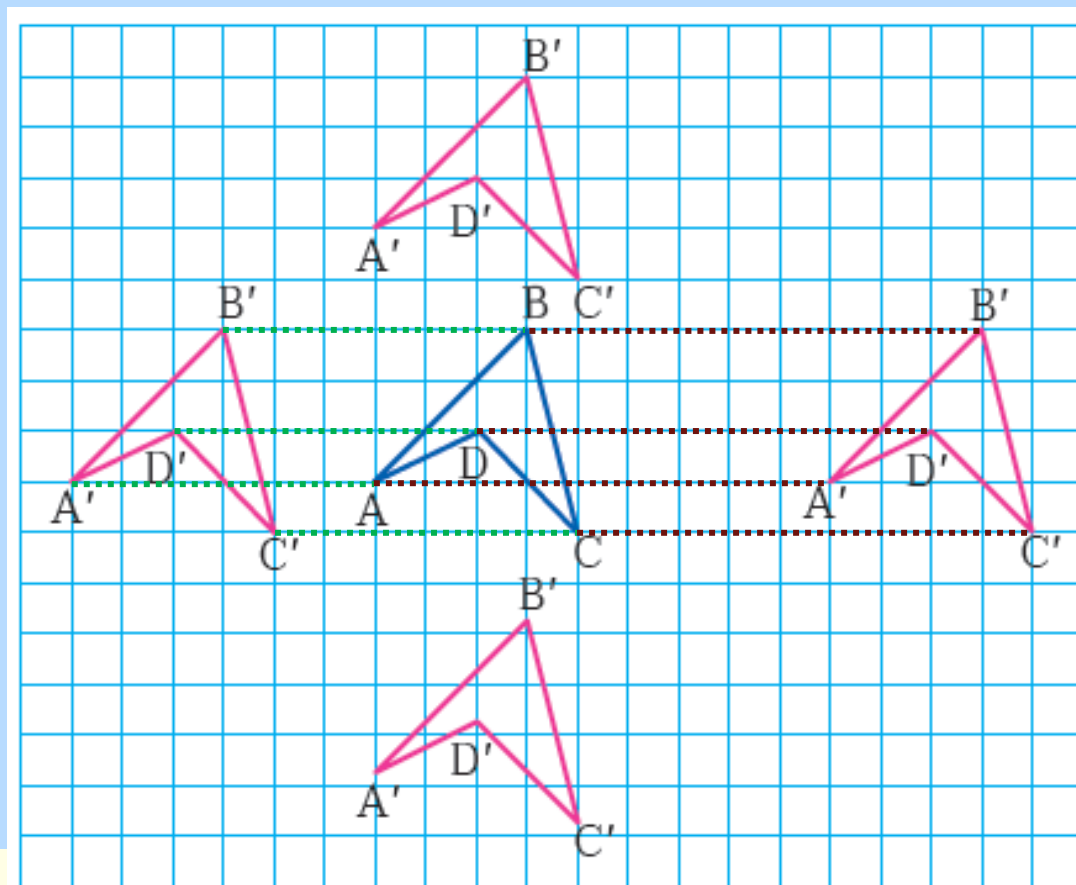

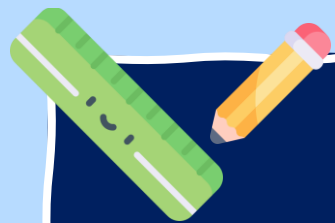
ให้นักเรียนลากส่วนของเส้นตรงเชื่อมจุดที่
สมนัยกันให้ครบทุกคู่

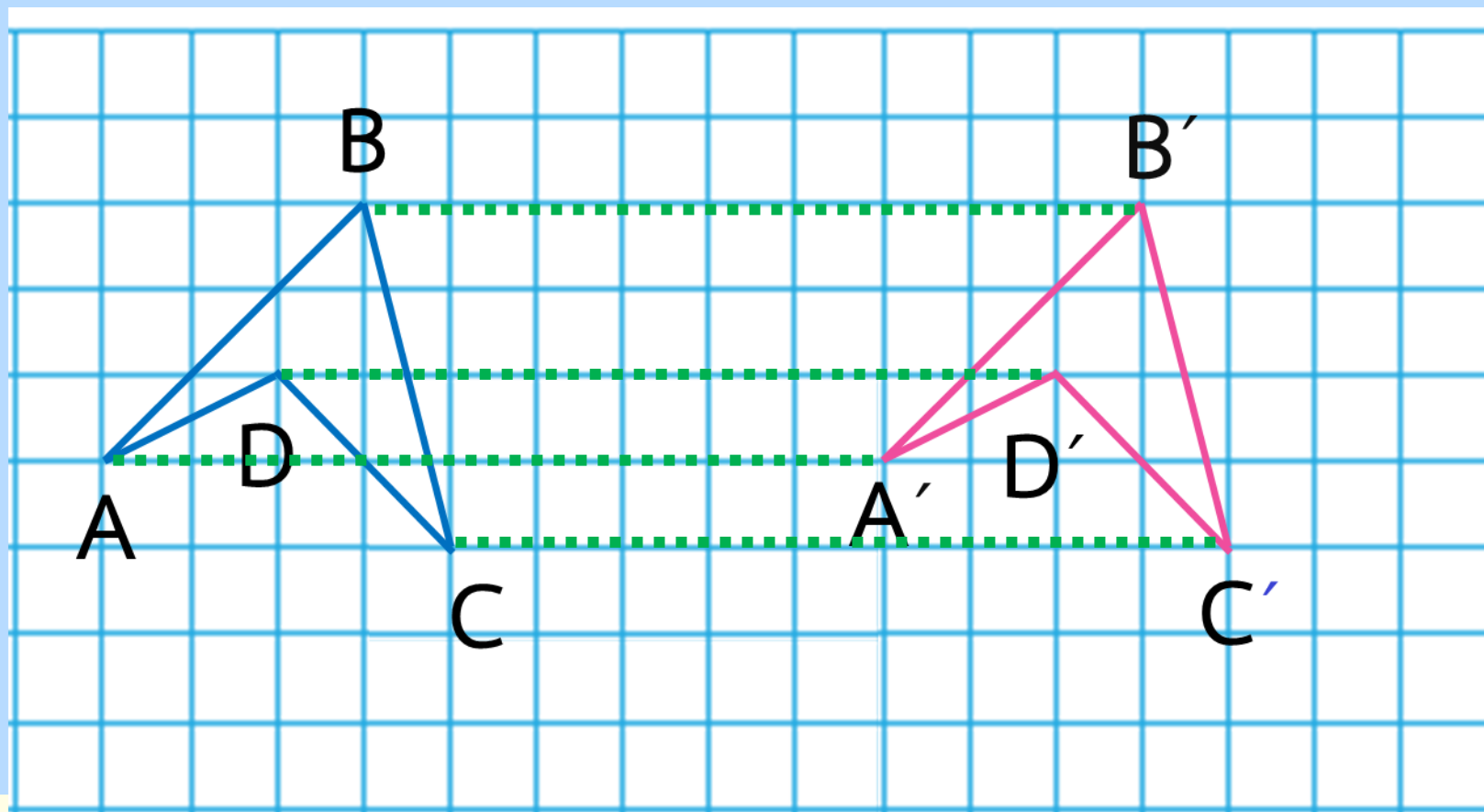
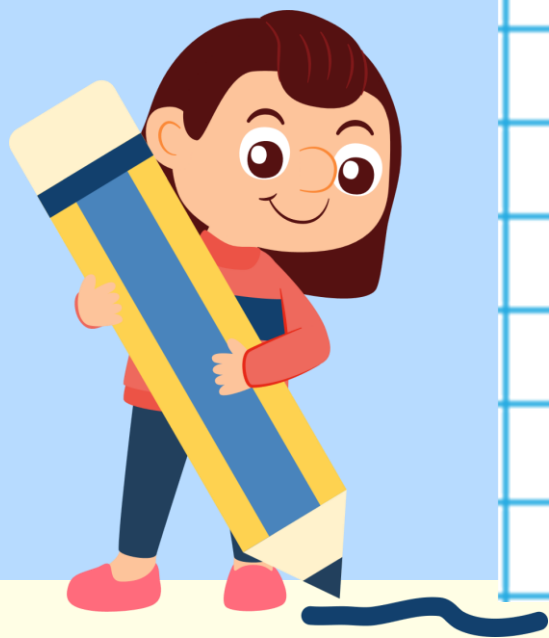

ให้นักเรียนลากส่วนของเส้นตรงเชื่อมจุดที่
สมนัยกันให้ครบทุกคู่

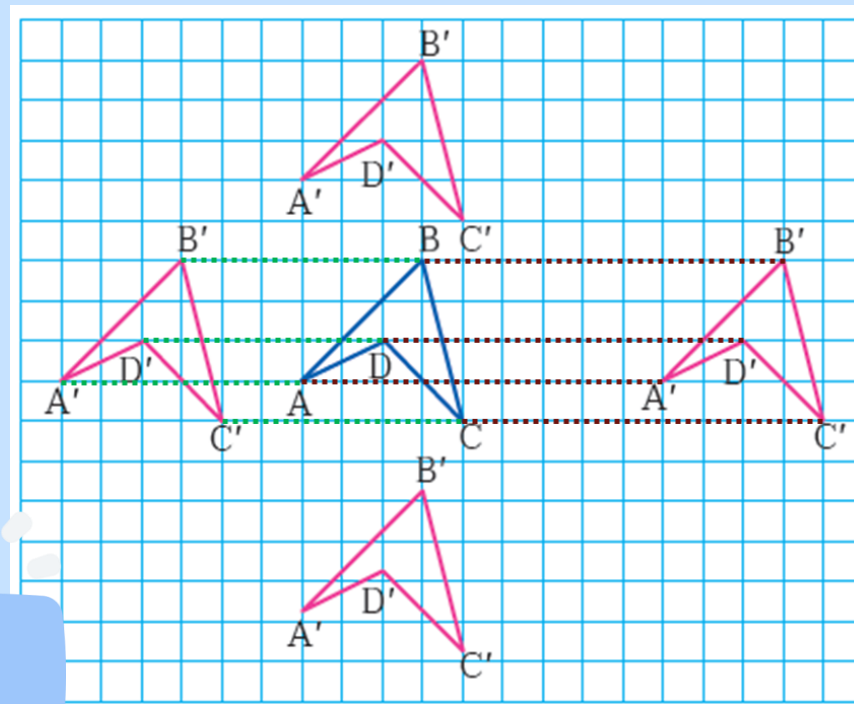
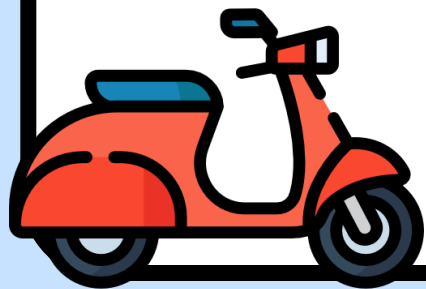

ให้นักเรียนลากส่วนของเส้นตรงเชื่อมจุดที่
สมนัยกันให้ครบทุกคู่

ส่วนของเส้นตรง
ที่สร้างยาวเท่ากัน
ทุกเส้นหรือไม่ ทราบ
ได้อย่างไร

Q

A

ยาวเท่ากัน ทราบได้จาก
การนับจำนวนช่องบนกริด

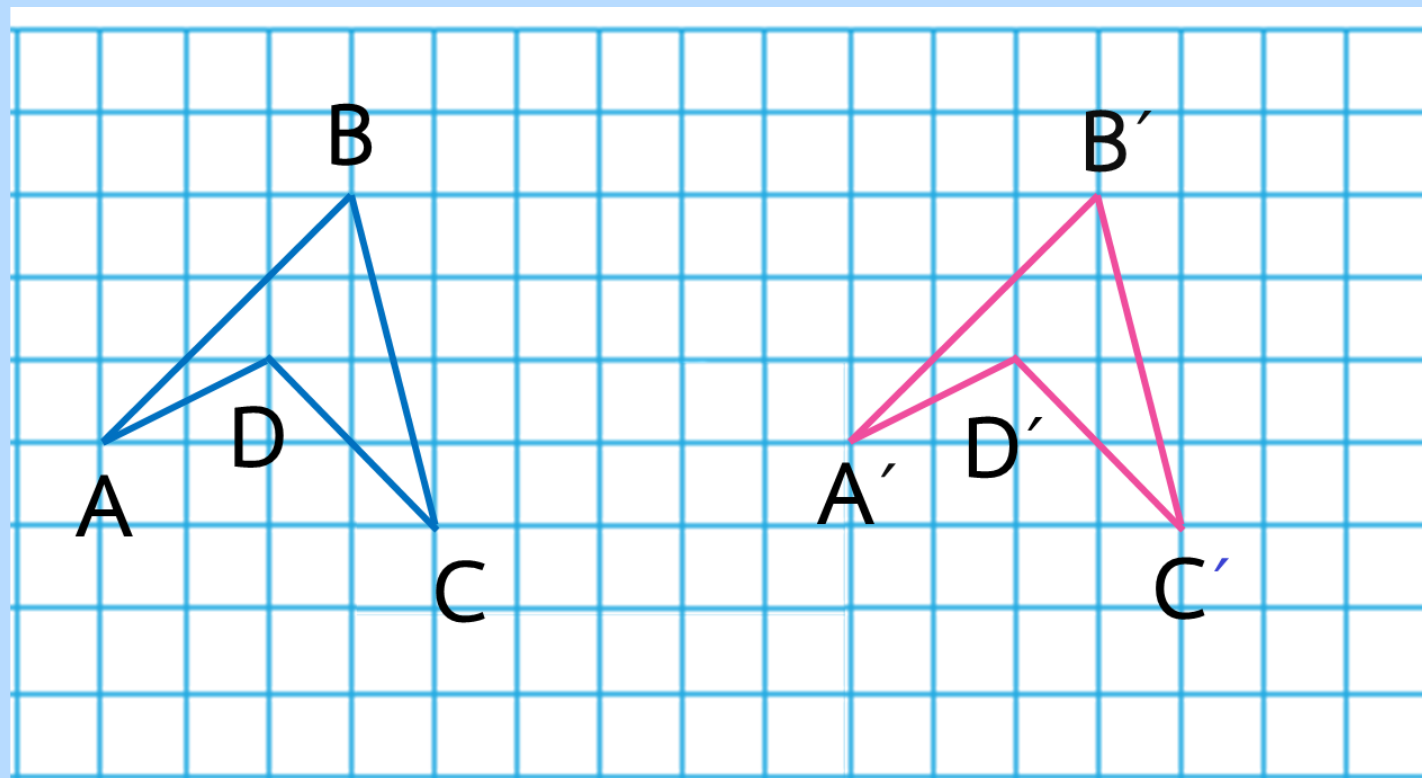
ส่วนของเส้นตรงที่เชื่อมระหว่างจุดคู่
ที่สมนัยกัน **ยาวเท่ากัน** เพราะจุดบน
รูปต้นแบบถูกเลื่อนขนานไปในแนวเส้นตรง
ทิศทางเดียวกัน และระยะทางเท่ากัน

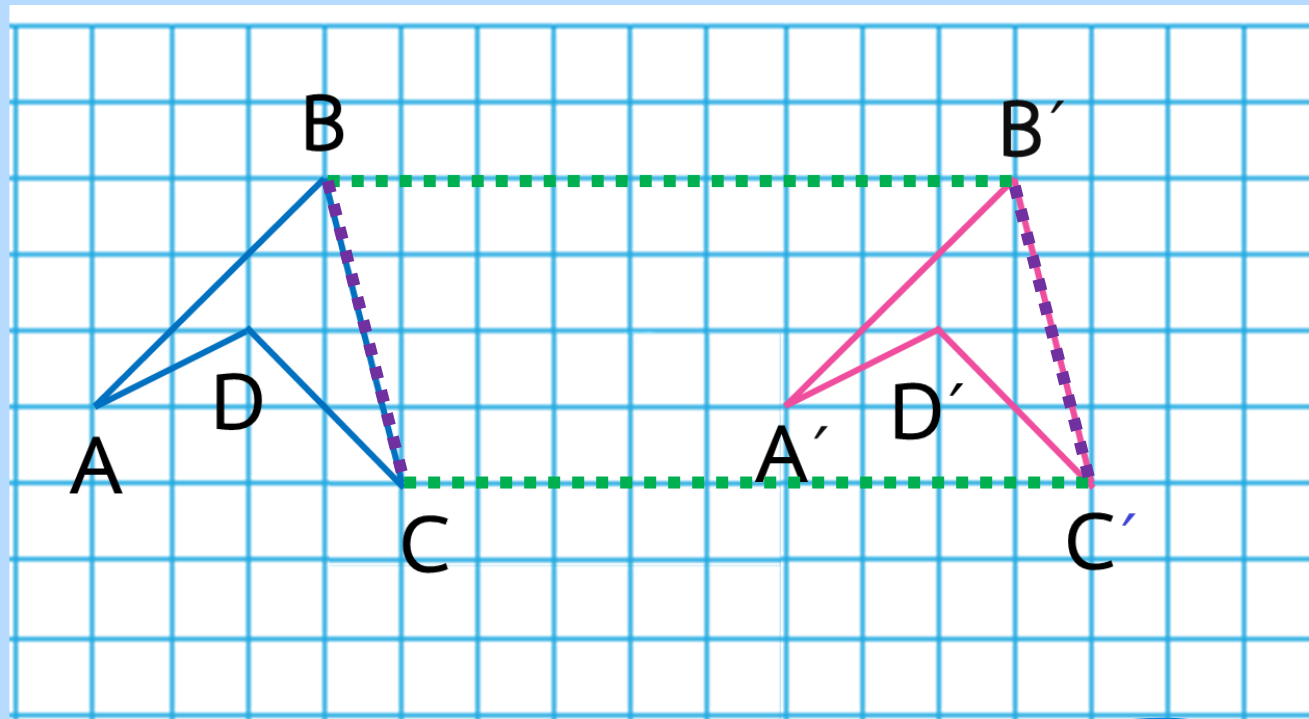

สมบัติของการเลื่อนขนาน

- 1) รูปต้นแบบและภาพที่ได้จากการเลื่อนขนานสามารถ**ทับกันได้สนิท**โดยไม่ต้องพลิกรูป หรือกล่าวว่ารูปต้นแบบและภาพที่ได้จากการเลื่อนขนานเท่ากันทุกประการ
- 2) ส่วนของเส้นตรงที่เชื่อมระหว่างจุดที่สมนัยกันแต่ละคู่ จะ**ขนานกันและยาวเท่ากันทุกเส้น**
- 3) ส่วนของเส้นตรงบนรูปต้นแบบและภาพที่ได้จากการเลื่อนขนาน ส่วนของเส้นตรงนั้น จะ**ขนานกันและยาวเท่ากัน**

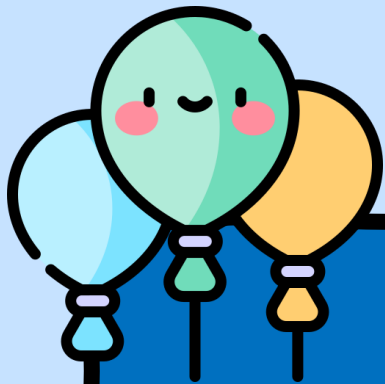
ส่วนของเส้นตรงที่เชื่อมระหว่างจุดที่สมนัยกันแต่ละคู่ขนานกัน และส่วนของเส้นตรงซึ่งเป็นด้านบนรูปต้นแบบและภาพที่ได้จากการเลื่อนขนานก็ขนานกันด้วย

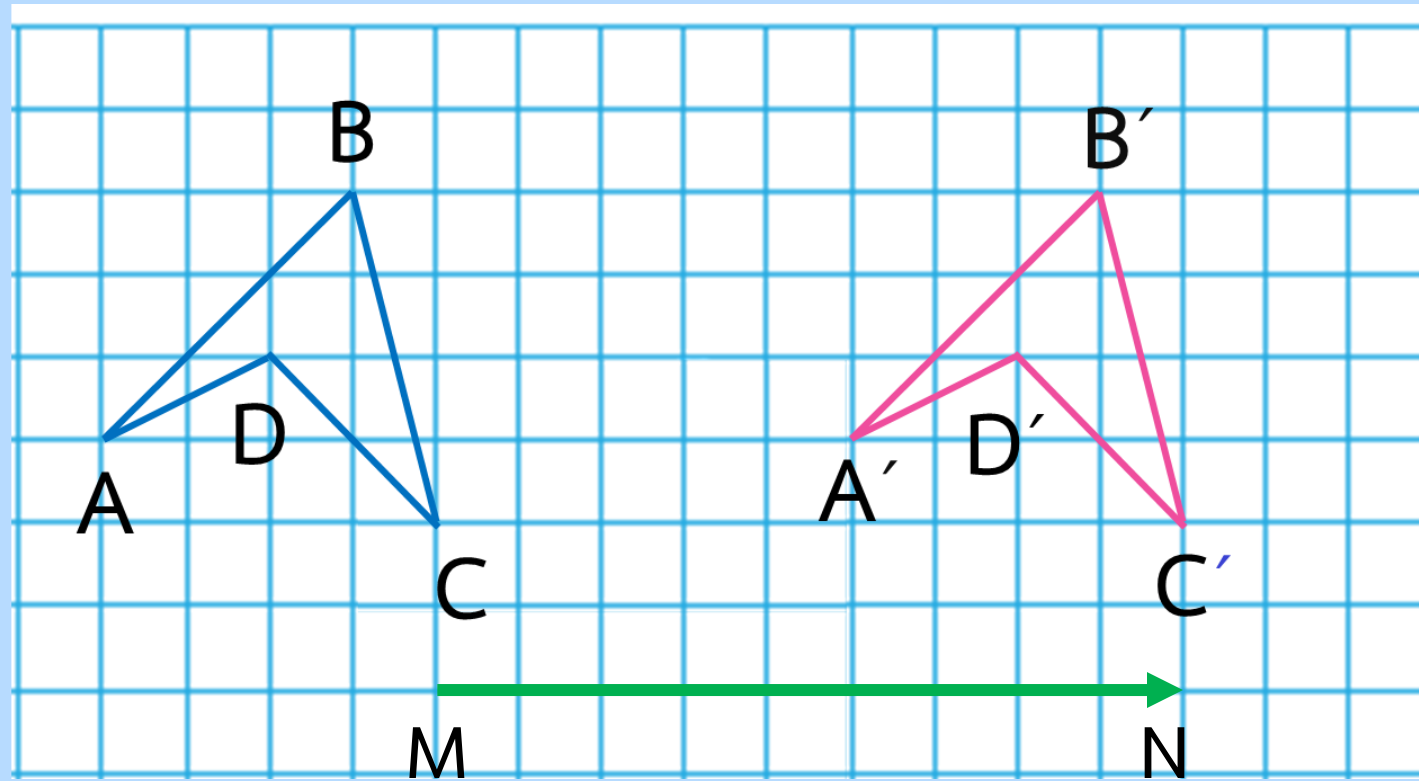
จากรูป เมื่อพิจารณารูปสี่เหลี่ยม $BB'CC'$ จะเห็นว่า ด้านตรงข้าม
ของรูปสี่เหลี่ยม $BB'CC'$ ทั้งสองคู่ยาวเท่ากัน
ดังนั้น รูปสี่เหลี่ยม $BB'CC'$ เป็นรูปสี่เหลี่ยมด้านขนาน ทำให้ได้ว่า
 $\overline{BB'}$ ขนานกับ $\overline{CC'}$ และ $\overline{BC}$ ขนานกับ $\overline{B'C'}$

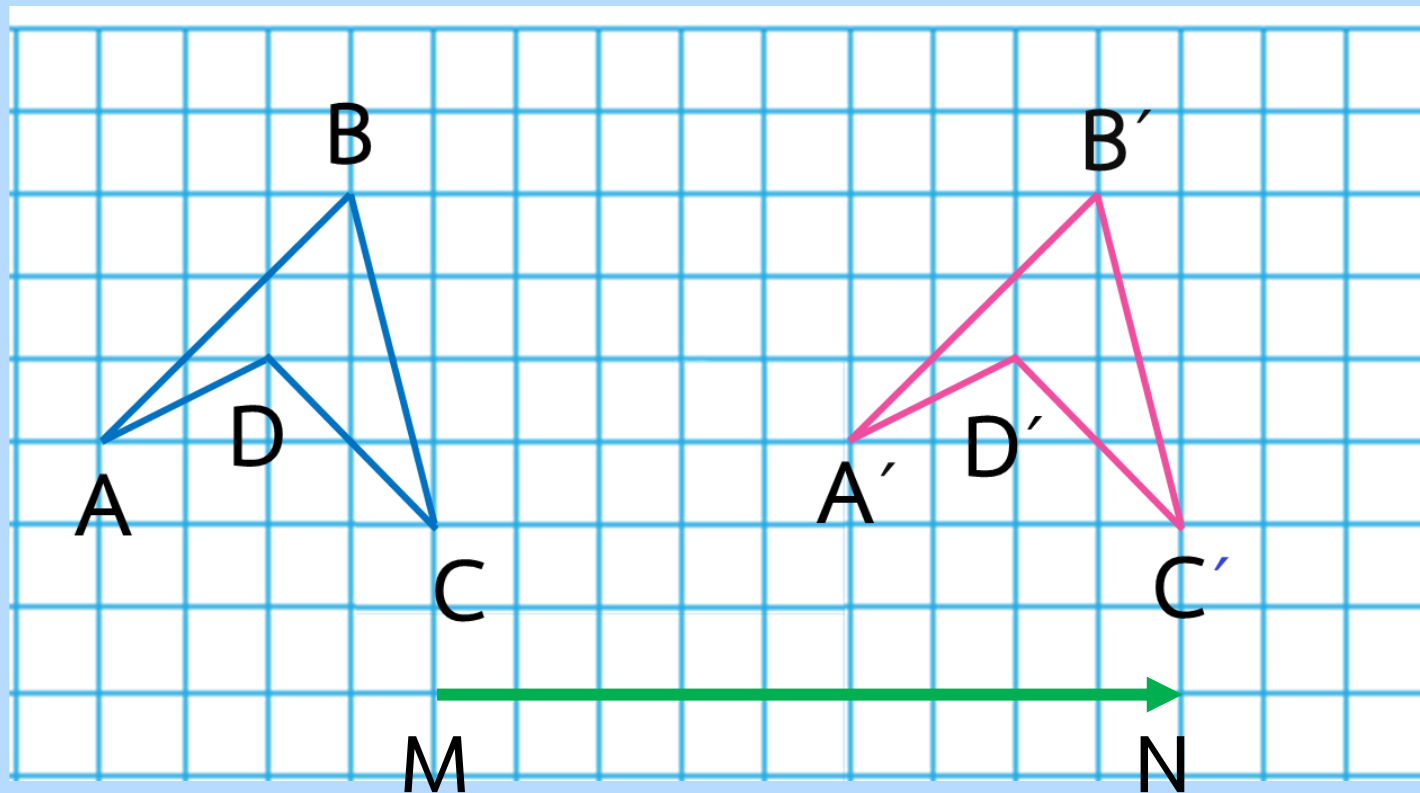

ทิศทางและระยะทางที่กำหนด
ในการเลื่อนขนาน เรียกว่า **เวกเตอร์**

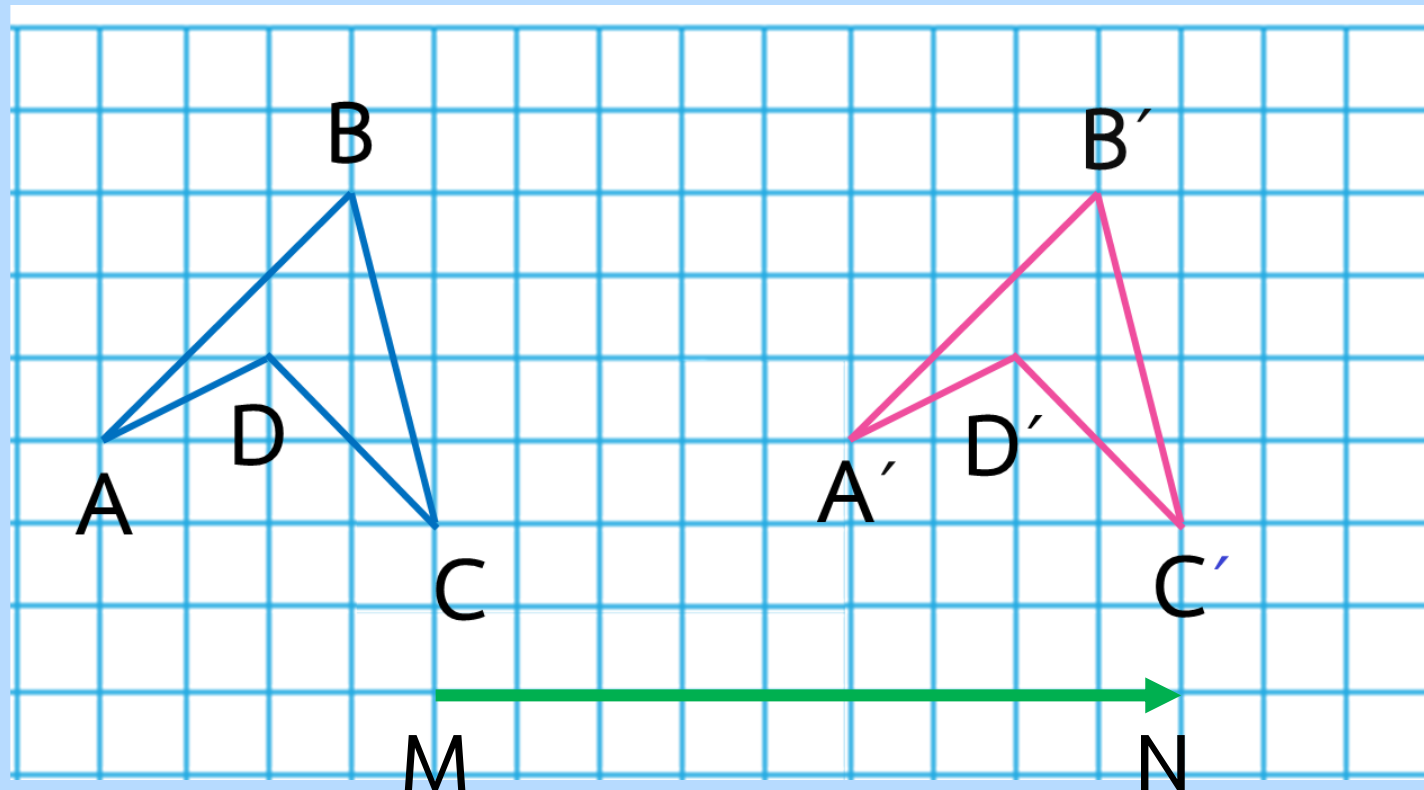

ลูกศร MN มีจุดเริ่มต้นที่จุด M และจุดสิ้นสุดที่จุด N
ใช้บอกทิศทางการเลื่อนขนานไปทางขวา ด้วยระยะทาง 9 หน่วย
ซึ่งสอดคล้องกับความยาวของลูกศร MN

และอาจใช้สัญลักษณ์ $\overrightarrow{MN}$ แทนเวกเตอร์
ของการเลื่อนขนาน

เวกเตอร์ของการเลื่อนขนานสามารถแสดงได้
หลายเวกเตอร์ เช่น $\overrightarrow{AA'}$, $\overrightarrow{BB'}$, $\overrightarrow{CC'}$ หรือ $\overrightarrow{DD'}$

สรุป
ความรู้

การเลื่อนขนานบนระนาบ
เป็นการแปลงทางเรขาคณิตที่มี
การเลื่อนจุดทุกจุดไปบนระนาบตาม
แนวเส้นตรงในทิศทางเดียวกันและ
เป็นระยะทางเท่ากันตามที่กำหนด

สมบัติของการเลื่อนขนาน

- 1) รูปต้นแบบและภาพที่ได้จากการเลื่อนขนานสามารถทับกัน
ได้สนิทโดยไม่ต้องพลิกรูป หรือกล่าวว่ารูปร่างต้นแบบและภาพที่ได้
จากการเลื่อนขนานเท่ากันทุกประการ
- 2) ส่วนของเส้นตรงที่เชื่อมระหว่างจุดที่สมนัยกันแต่ละคู่
จะขนานกันและยาวเท่ากันทุกเส้น
- 3) ส่วนของเส้นตรงบนรูปต้นแบบและภาพที่ได้จาก
การเลื่อนขนานส่วนของเส้นตรงนั้น จะขนานกันและยาวเท่ากัน

สรุป
ความรู้อะ

เวกเตอร์ของการเลื่อนขนาน
ใช้บอกทิศทางและระยะทาง
ที่กำหนดในการเลื่อนขนาน
ซึ่งทิศทางจะเป็นไปตามทิศทาง
ของลูกศร และระยะทางเท่ากับ
ความยาวของลูกศร

สรุป
ความรู้

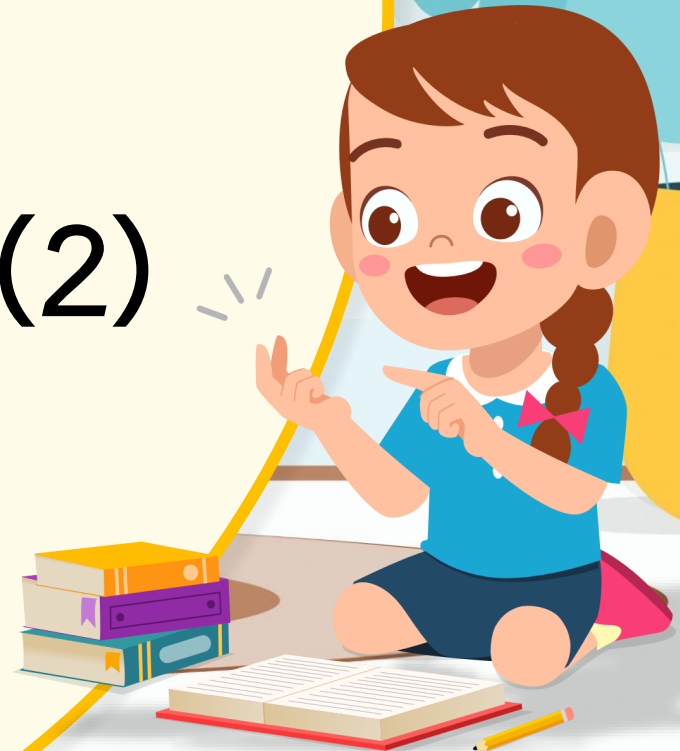

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

แปลงไปด้วยเลื่อนขนาน (2)

สิ่งที่ต้องเตรียม

แบบฝึกหัด 2 : การเลื่อนขนาน บนระบบพิกัดฉาก

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

